

Lördagen den 28 Januari 1871.

Kammaren sammanträdde kl. 12 midnatten.

Justerades två protokollsutdrag för den 27 dennes.

Sedan Herr Grefven och Talmannen tillkännagifvit, att Herr Statsrådet Friherre Alströmer anmält sig nu skola på Kongl. Maj:ts nådiga befallning till Kammaren öfverlemnna åtskilliga Kongl. propositioner och skrifvelser; framträdde Herr Statsrådet och aflemnade till Herr Grefven och Talmannen Kongl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner:

- 1) om antagande af en författning angående *Sparbanker*;
- 2) med förslag till förändrad lydelse af § 72 *Regeringsformen*;
- 3) angående *afträdande till Warbergs stad* af ett till Warbergs f. d. fästning hörande jorområde;
- 4) om antagande af en författning rörande *Lapparne* i de förenade Konungarikena Sverige och Norge;
- 5) om antagande af en författning angående förändrad lydelse af 2 Kap. 11 § *Strafflagen*;
- 6) med förslag till författning angående vissa förändrade föreskrifter i afseende å beräkning af tid för *klagan mot Hofrätts utslag* i brottmål;
- 7) angående *Landtförsvarets ordnande*;
- 8) angående *ombildning af Förvaltningen af sjöärendena*;
- 9) angående upplåtande åt Calmar landsförsamling under ständig besittningsrätt af 2 *tunnland jord från landshöfdingebostället Skälby* till skolhusplan och planteringsland för en fast folkskola;
- 10) i fråga om afskrifning ur Kronans jordebok och räkenskaper af *Böle bys skatte-laxfiske*;
- 11) i fråga om öfverlåtande på Blidö församlings fattigvård af

Kronans rätt till *qvarlåtenskapen efter aflidne arbetskarlen Petter Bengtsson i Köpmanholm*;

12) angående eftergift till förmån för staden Halmstad af Kronans rätt till *danaarf efter enkan L. Sundell*, född Grundberg;

13) med anledning af gode männens i Hemmansegaren N. P. Jonssons i Hösjö konkurs gjorda underdåniga ansökning om *eftergift af bränvinstillverkningskatt*;

samt skrivelser:

14) i anledning af en vid sistlidna riksdag *beslutad lagförändring*;

15) om *förordnande af en Statsrådsledamot* att utöfva den befattning, som enligt § 46 af Riksdags-ordningen tillkommer en ledamot af Stats-Rådet.

Härefter blefvo de Kongl. propositionerna och skrivelserna föredragna och bordlagda.

Herr Grefven och Talmannen tillkännagaf, att anslag blifvit utfärdadt till sammanträdets fortsättning kl. 7 e. m.

Föredrogs Herr Hazeli den 27 dennes bordlagda motion, N:o 6, angående ordnande af pensionsväsendet för civile embets- och tjänstemän.

Grefve Mörner, Carl Göran: Den af Herr Hazelius väckta motion erkänner jag vara i åtskilliga delar värd ganska mycken uppmärksamhet. Jag kan icke neka, att det förefaller mig såsom en oegentlighet, att, under det Statsverket lemna årliga bidrag till pensionskassan, deraf en fjerdedel utgår till civila tjänstemäns pensionering, dessa tjänstemän derjemte åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten. En förändring, hvarigenom åtminstone den lindring kunde beredas Statsverket, att ifrån pension, som utgår å allmänna indragningsstaten kunde afdragas så stort belopp pensionstagaren vore berättigad enligt gällande reglemente erhålla från Civilstatens pensionsinrättning, synes mig vara väl behöflig, och jag tror derfore att det skulle vara fördelaktigt, om Stats-Utskottet åt motionen egnade någon större uppmärksamhet än som skett vid föregående riksdagar, då samma fråga blifvit till dess handläggning hänskjuten. Att deremot *winga* de civila tjänstemännen att utom det bidrag till Civilstatens pensionsinrättning, som de redan äro pligtige att utgifva, dessutom skatta till en ny lifränteanstalt tror jag hafva sina betänkligheter. Det är redan nu icke lätt för dessa tjänstemän med sina små löner att utan skuldsättning draga sig fram, helst då de hafva familj, och att nu pålägga dem en ytterligare tvångsavgift, kan jag icke biträda. Jag anhåller, att dessa mina ord måtte få åtfölja Herr Hazeli motion vid remiss till Stats-Utskottet.

Efter härmed slutad öfverläggning och uppå gjord proposition blef motionen jemte yttrandet hänvisad till Stats-Utskottet.

Föredrogs och hänvisades till Lag-Utskottet Herr Troilii den 27 dennes bordlagda motion, N:o 7, om antagande af åtskilliga grundbestämmelser för en författning angående upplag af produkter och varor emot bevis, som uti viss persons eller innehafvarens hand representera eganderätten dertill.

Föredrogs och hänvisades till Lag-Utskottet Herr von Möllers den 27 dennes bordlagda motion, N:o 8, om tillägg till 11 Kap. 2 § Arfdabalken och 1 § i Kongl. förordningen den 21 December 1857, angående hvad i testamente gifvas må, så ock om gåfva af fast egendom.

Föredrogs och hänvisades till Stats-Utskottet Herr Hammarhjelm den 27 dennes bordlagda motion, N:o 11, att Kongl. Maj:ts nådiga framställning angående rotevakansafgifter af bergslager ej måtte bifallas, för så vidt den rörer Nyeds bergslag.

Föredrogs och hänvisades till Stats-Utskottet Herr Frömans den 27 dennes bordlagda motion, N:o 12, om inrättande af en ständig lagkomité under namn af "Nya lagberedningen" och anvisande af dertill erforderliga medel.

Föredrogs och hänvisades till Lag-Utskottet Grefve Mörners, Carl Göran, den 27 dennes bordlagda motion N:o 13, om revision af ansvarighetslagen för Stats-Rådets ledamöter.

Föredrogs och hänvisades till Stats-Utskottet Herr von Kochs den 27 dennes bordlagda motioner:

N:o 14, om upprättande af en stamtrupp i Blekinge och Marinregementets indragning;

N:o 15, angående indragning af båtsmanshället mot vakansafgifters erläggande; och

N:o 16, om byggande af en statsbana mellan Carlskrona och Wexjö.

Herr Hallin uppläste en motion, N:o 17, angående förhöjning af läns-djurläkarnes löner.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Herr Widén afgaf en motion, N:o 18, om anslag för en semi-nariibyggnad i Hernösand.

Grefve Mörner, Carl Göran: Då af den upplästa motionen vill synas, att både ritning och kostnadsförslag till byggnaden i fråga utgått från konsistorium i Hernösand, så synes det mig ock, som rätta vägen för erhållandet af det begärda anslaget bort vara genom Kongl. Maj:ts Ecklesiastik-departement, hvarifrån Riksdagen sedermera kunnat få mottaga proposition i ämnet, om det varit deraf förtjent. Hvad sjelfva frågan angår, kan man icke gerna undgå att tycka, att beloppet, 27,000 R:dr, för uppförande af en byggnad af trä till inrymmande af det ringa antal elever, som kan finnas inom Hernösands stift, är väl rundligt tilltaget.

Efter härmed slutad öfverläggning och uppå gjord proposition hänvisades motionen jemte yttrandet till Stats-Utskottet.

Herr Hazelius väckte en motion N:o 19, angående ändring af 8:de, 9:de och 10:de kapitlen Giftermålsbalken.

Hänvisades till Lag-Utskottet.

Grefve Mörner, Carl Göran, uppläste en motion, N:o 20, om afslag å Kongl. Maj:ts vid innevarande Riksdag framställda förslag rörande tackjernstiondens upphörande och antagande af Kongl. Maj:ts vid 1869 års riksdag i samma ämne afgifna förslag.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Grefve Mörner afgaf vidare en motion, N:o 21, om ändring af 3 § i Kongl. förordningen den 20 Juli 1861 angående mantals- och skattskrifningarne i riket.

Hänvisades till Bevillnings-Utskottet.

Herr Berg väckte en motion, N:o 22, om beviljande af ett låneunderstöd å 398,000 riksdaler för en jernvägsanläggning emellan Billeholm och Tågarp.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Herr Sahlin uppläste en motion, N:o 23, om beviljande af låneunderstöd för en jernvägsanläggning emellan Falun och Krossekärr.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Herr Casparsson afgaf en motion, N:o 24, angående förhöjning af det utaf Kongl. Maj:t äskade anslag till myrutdikningar och vattenaftappningar i de sex norra länen och fyra häraderna i Vermland m. m.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Grefve Sparre, Gustaf, väckte en motion, N:o 25, om beviljande af låneunderstöd eller anslag utan återbetalningsskyldighet för en jernvägsanläggning emellan Hjo och Vestra stambanan.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Friherre Raab, Adam, uppläste en motion, N:o 26, angående förhöjda tullsatser eller accis å tobak.

Begärdes på bordet.

Herr Asplund afgaf en motion, N:o 27, om anvisande af ett särskildt anslag å fyra millioner riksdaler till understödjande af en enskild jernvägsanläggning emellan Sundsvall och Trondhem.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Herr Wallenberg väckte följande motioner:

N:o 28, med förslag till införande af fondsystem i Statens upplåning;

N:o 29, om antagande af ett nytt myntsysteem, grundadt på guld; och

N:o 30, om ändring af Banko-reglementets stadganden rörande metalliska kassan och sedelutgifningsrätten.

Dessa motioner lades på bordet.

Friherre Raab, Carl, uppläste en motion, N:o 31, om anvisande af 500,000 riksdaler såsom låneunderstöd för anläggning af ett gevärsfaktori och ett kanongjuteri i Wermland eller nordvestra Sverige.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Herr Santesson afgaf en motion, N:o 32, om beviljande af ett anslag å 714,250 riksdaler eller ett lån å 1,904,666 $\frac{2}{3}$ riksdaler för en jernvägsanläggning emellan Borås och Warberg.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Herr von Koch anförde muntligen: Vid remissen af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof uttästade jag mig — för att söka bereda nödiga tillgångar för betäckande af de utgifter, som kunde blifva erforderliga för försvarsverkets ordnande utan låns upptagande — att väcka motion om ett förändradt beskattningssätt å bränvin, samt om förhöjande af afgifterna å tobak. I afseende å beskattningen af sistnämnda artikel har sedermera min ärade vän, Friherre Raab afgifvit ett förslag, visserligen gående i en någon annan riktning än jag tänkt mig; men för att ej splittra meningarne och dela åsigterna bland dem, som vilja understödja införandet af en tobaksskatt, anser jag mig för närvarande böra afstå från min afsigt att framställa ett särskildt förslag i berörda syftning. Deremot anhåller jag att nu få uppläsa en motion i afseende å beskattning af bränvin.

Sedermera uppläste Herr von Koch en motion, N:o 33, om för-

ändrad lagstiftning angående villkoren för brännvins tillverkning och försäljning.

Bordlades.

Herr Häggström uppläste en motion N:o 34, om beviljande af medel till uppförande och underhåll af en fyr på klippan "Bonden" i Norra Qvarken m. m.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Friherre Raab, Adam, afgaf följande motioner:

N:o 35, om beläggande af alla reverser, vaxlar, connoissementer och räkningar med stämpelpapper; och

N:o 36, om ändring i hvad Kongl. kungörelsen den 23 September 1870 stadgar rörande köpe-, bytes- och gåfvobrefs beläggande med stämplat papper.

Dessa motioner hänvisades till Bevillnings-Utskottet.

Herr Casparsson uppläste en motion, N:o 37, om revision af gällande stadganden rörande eder.

Härefter yttrade Herr Casparsson: Då jag nu för tredje gången väcker samma motion, och för tredje gången anhåller om dess remitterande till Lag-Utskottet, kan jag ej underlåta att fästa uppmärksamheten på den något egendomliga behandling förevarande fråga rönt i de föregående Riksdagarnes Lag-Utskott, i det att den samma der blifvit utan vidare undanskjuten. Här förefinnes ovilkorligen ett *antingen—eller*. *Antingen* har frågan varit förtjent af uppmärksamhet, *eller* har den det ej! Har den varit förtjent deraf, förefaller det mig underligt, att den blifvit sålunda riksdag efter riksdag undanskjuten. Har den det ej, hade det bort vara lätt att *afdagataga* den, i synnerhet för Lag-Utskottet, som i detta fall visat sin stora förmåga att disponera öfver svenska språkets alla utvägar. Det betänkligaste häri synes mig dock vara de på sidan af grundlagen liggande konsekvenser, hvartill ett dylikt förfaringsätt kan leda. Vål tror jag ej, att vi för närvarande hafva något att befara af det humana Lag-Utskottet och dess humane ordförande; men det torde ändå vara skäl att tillämpa satsen: "principiis obsta" eller på svenska "man bör mota Olle i grinden"! Jag har ansett mig böra

fästa uppmärksamheten härå vid den remiss af min motion, hvarom jag härmed anhåller.

Motionen begärdes på bordet.

Anmäldes och lades på bordet:

Banko-Utskottets memorial N:o 1, med öfverlemnande af Banko-fullmäktiges till Utskottet afgifna berättelse; och

Riksdagens Kanslideputerades memorial N:o 1, angående antagande af tjenstemän och vaktbetjening i Riksdagens Kansli.

Kammaren åtskiljdes kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

In fidem

O. Brakel.

Lördagen den 28 Januari 1871.

Kammaren sammanträdde kl. 7 e. m.

Herr Björkenstam uppläste en motion, N:o 38, om beviljande af ett låneunderstöd å fem millioner riksdaler för en jernvägsanläggning från Norra stambanan öfver Almare Stäk och Westerås till Köping med utgrening i trakten af Sevalle till Norbergs jernväg.

Begärdes på bordet.

Grefve Mörner, Carl Göran, afgaf en motion, N:o 39, om förtydligande af gällande Bevillnings-förordning, för närmare bestämmande af hvad som bör hänföras till taxerings- eller debiteringsåtgärd.

Hänvisades till Bevillnings-Utskottet.

Herr von Koch uppläste en motion, N:o 40, om ändring af Kongl. förordningen den 7 December 1866 angående vilkoren för försäljning, till förtäring på stället, af vin, öl, kaffe eller andra icke spirituösa drycker.

Hänvisades till ett tillfälligt Utskott.

Herr von Koch afgaf vidare en motion, N:o 41, om ändring af 45 § i 14 kapitlet Strafflagen.

Hänvisades till Lag-Utskottet.

Herr Ekenman väckte en motion, N:o 42, om beviljande af anslag för en jernvägsanläggning från Halmstad öfver Smålands stenar och Wernamo till Lamhult eller Säfsjö på Södra stambanan.

Bordlades.

Kammaren åtskiljdes kl. $\frac{1}{4}$ 8 e. m.

In fidem
O. Brakel.

Måndagen den 30 Januari 1871.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Justerades 4 protokollsutdrag för den 28 och protokollet för den 23 dennes.

Föredrogs Kongl. Maj:ts den 28 dennes bordlagda nådiga proposition om antagande af en författning angående sparbanker.

Herr von Koch: Den Kongl. propositionen afviker i så många hänseenden från det af komitéen utarbetade betänkande äfvensom från Högsta Domstolens underdåniga tillstyrkan, att jag icke kan tilltro mig att, efter den flygtiga bekantskap jag, som ansett min pligt vara att äfven taga någon notis om öfriga föreliggande ärenden, haft tillfälle göra med densamma, nu framställa några anmärkningar, ehuru anledning till sådana torde förefinnas; utbedjande mig emellertid att framdeles få till ämnet återkomma.

Då jag nu har ordet, får jag säga, att samma förbehåll af mig göres i afseende å de andra på bordet liggande Kongl. Maj:ts propositioner, särdeles den som handlar om landtförsvarets ordnande, hvilken icke är alldeles lika med det i Kammaren utdelade tryckta exemplar af herr Departements-chefens underdåniga tillstyrkande.

Herr Wallenberg: En sakrik utredning angående sparbanks-